

Bodite pogumni! nas je res prevzelo in po pasijonu so se obiskovalci odzvali povabilu ter še debelo uro postali ob druženju na ploščadi pred dvorano. Mednje so se s pladnji peciva in čaja pomešali pevci in pevke, mladinci in birmanci. Prav lepo je bilo videti, kako so kar cele družine vneto sodelovale, se pomenkovale. Kot da bi se ustavil čas in smo imeli končno čas drug za drugega!

Ribniški pasijon 2017 je v Logatcu še dolgo odmeval med ljudmi. Tako kot pasijon povezuje v ribniški dolini, je povezal med seboj tudi Logatčane. Že na pripravljajalnih sestankih, še posebej pa na cvetno soboto, je povezal več kot 70 prostovoljcev, ki so skrbeli, da se je pasijonska družina v Logatcu dobro počutila in pripravljala na izvedo pasijona. Povezali sta se župniji, povezale so se skupine, povezale so se generacije. In prav to je pustilo največji pečat, ki je pomemben za naš kraj.

Vsak od nas je prispeval po svojih močeh, talentih in je s tem bil del zgodbe o pogumu. Mnogi so jo vzeli bolj za svojo. *Bodite pogumni!* še danes nosimo v naših srcih!

Pasijon v Logatcu pa ni povezal le Logatčanov. Na uprizoritev pasijona so prišli iz različnih koncev Slovenije: iz mnogih krajev Notranjske, Primorske, Tolminske ali celo Štajerske. Lepo je bilo doživeti, da smo se kristjani zbrali v takem številu in skupaj z našim nadškofom razmišljali o pogumu!

Ob koncu velja zahvala vsem članom ribniške pasijonske družine za njihov trud s pasijonom in za pogum, da obiskujejo različne kraje in sporočilo velikonočnega jutra prinašajo med ljudi!

foto Matjaž Maležič

Franz Miehle

GESCHICHTE DER EUROPASSION

Der gleiche Glaube, das gleiche Ideal ...

Die Darstellung der Passion hat in Europa eine große Tradition. Derzeit werden in vielen Orten Europas Passionsspiele aufgeführt, dazu kommen noch viele Passionsdarstellungen und Passionsprozessionen in der Karwoche. Schon seit langem unterhalten einzelne Spielorte freundschaftliche Beziehungen vor allem auf nationaler Ebene. Die Idee, Passionsspielgruppen aus West- und Osteuropa in einer Vereinigung zusammenzuführen, entstand bereits vor nahezu 30 Jahren und führte zur Gründung der EUROPASSION. Als unermüdlicher Kämpfer für diese Idee gilt Maurice Clos aus Paris - Menilmontant, der 2009 im Alter von 98 Jahren in Paris verstorben ist. Im Mai 1982 fand in ESPARREGUEIRA (Spanien) ein Treffen der Passionsspielorte Loudéac, Nancy, Masevaux aus Frankreich und Ulldecona, Olesa de Montserrat und Esparreguera aus Spanien statt. Die Idee zu diesem Treffen entstand im Kloster Montserrat. Hier wurde bereits die Idee einer Dachorganisation von Passionsspielorten aus verschiedenen Ländern aufgegriffen.

1984 sind 10 Delegationen zu einem ersten offiziellen Treffen nach LOUDEAC (Frankreich) angereist. Erstmals wurde eine Charta einer Dachorganisation der Passionsspielorte ins Auge gefasst. Die geplante Dachorganisation sollte EUROPASSION heißen.

1989 fanden sich anlässlich des 75 jährigen Bestehens der Passionsspielgruppe Loudeac 16 Delegationen – vor allem französischsprachige und spanische Gruppen – zu einem Arbeitstreffen in LOUDÉAC zusammen. Die Passionsspielorte bekräftigten ihren Willen, die Eigenart und Originalität jeder Gruppe zu wahren und den gegenseitigen Respekt nicht durch gegenseitige Beurteilungen zu schmälern. Die Passionsspielgruppen tauschten Werbeunterlagen, Photos oder Kassetten aus. Der Wunsch nach einer verbindenden Zeitschrift wurde geäußert. LEVATE, die Zeitschrift der Europassion, wurde ins Leben gerufen. Das Ziel von EUROPASSION wäre es nicht, eines Tages ein einheitliches Modell-Passionsspiel zu realisieren, der Reichtum der Europassion läge vielmehr in der Vielfalt!

1990 waren zum ersten Mal auch deutsche Gruppen zu einem Treffen nach MASEVAUX (Frankreich) eingeladen. Es wurde der Wunsch geäußert, ein Logo zu entwerfen. Das Sekretariat wurde vorläufig dem Passionsspielort Loudéac zugesprochen. In diesem Jahr fand auch ein internationales Treffen in ÖTIGHEIM (Deutschland) statt, an dem erstmals Gruppen aus Österreich teilnahmen. 1991 trafen sich 13 Gruppen aus 6 Ländern in ST. MARGARETHEN (Österreich).

1992 folgten 26 Gruppen einer Einladung nach PARIS – MENILMONTANT (Frankreich). Zum ersten Mal waren Gruppen aus Osteuropa (Polen, Ungarn, Tschechien, Rumänien) gekommen. Diese Gruppen wollten nach dem Sturz des Kommunismus ihre alte Passionsspieltradition wieder aufleben lassen. Diesen Teilnehmern wurde eine moralische und finanzielle Unterstützung zugesagt.

1993 empfing SÖMMERSDORF (Deutschland) 27 Delegationen aus 12 Ländern Europas zu einem Freundschaftstreffen. 1994 trafen sich 18 Delegationen in CERVERA (Spanien) und Vertreter aus verschiedenen Ländern in NANCY, um die Gründung einer gesamteuropäischen Passionsspielvereinigung vorzubereiten.

Bei einem Treffen von 27 Delegationen aus 12 Ländern 1995 in LIGNY (Belgien) wurde die vereinsrechtliche Gründung der EUROPASSION als Verband europäischer Passionsspielorte beschlossen. Eine Satzung wurde erarbeitet und ausgiebig diskutiert. Josef Lang aus Auersmacher (Deutschland) wurde einstimmig zum Generalsekretär gewählt, Ligny erhielt den Zuschlag als Sitz der Europassion. 1996 wurden von 34 Delegationen aus 12 Ländern in ST. MARGARETHEN (Österreich) die Satzung der Europassion verabschiedet. Ziel der Passionsvereinigung EUROPASSION ist demnach

- die Verkündigung der Botschaft Christi durch die Darstellung der Passion
- die Förderung kultureller und menschlicher Beziehungen zwischen den Passionsspielgemeinschaften
- der Erfahrungsaustausch zwischen den einzelnen Gruppen und die Diskussion grundsätzlicher Fragen der Interpretation der Passion, ohne die Vielfalt der Darstellungen in den verschiedenen Gruppen zu schmälern
- die Förderung jeglicher Art religiösen Theaters oder sakraler Darbietungen, deren bedeutendste Darstellung die Passion Christi ist
- die Organisation von Freundschafts- und Solidaritätsbeziehungen zwischen den einzelnen Gruppen

Jede Gruppe besitzt als Mitglied der Europassion bei der jährlichen Generalversammlung eine Stimme, unabhängig von der Größe ihrer Vertretung, ihrer Aufführungs- und Zuschauerzahl.

- 1997 kamen 23 Delegationen nach TEGELEN (Niederlande).
- 1998 fand das Jahrestreffen in MENDRISIO (Schweiz) statt. Hier wurde die Präsentation der Europassion im Internet wurde angeregt.

- 1999 kamen 35 Gruppen zum Europassionstreffen nach THIERSEE (Österreich), 43 Delegationen im Jahr 2000 nach OBERAMMERGAU (Deutschland).
- 2001 konnten beim ersten Europassionstreffen in Osteuropa in MAGYAR-POLANY (Ungarn) 32 Gruppen begrüßt werden. Hier wurde die Homepage der Europassion eröffnet.

In der Folge wurden jährlich weitere Treffen veranstaltet:

- 2002 MONTEFOSCOLI (Italien) - 27 Delegationen
- 2003 SEZZE (Italien)
- 2004 NANCY (Frankreich) - 26
- 2005 PULA (Kroatien) - 26
- 2006 LOBZENICA (Polen) - 25
- 2007 WINTRICH (Deutschland) - 36
- anlässlich des 25-jährigen Bestehens der EUROPASSION kam es auch zu einer Begegnung in ESPARREGUERA (Spanien)
- 2008 Salmünster (Deutschland)
- 2009 Neumarkt i.d. Oberpfalz (Deutschland)
- 2010 Ferreira do Zezere (Portugal)
- 2011 Cantiano (Italien)
- 2012 Schönberg (Belgien)
- 2013 Erl (Österreich)
- 2014 Loudeac (Frankreich)
- 2015 Sordevolo (Italien)
- 2016 Cieszyn (Polen)
- 2017 Kecskemét (Ungarn)
- 2018 Budaörs (Ungarn)

Für die kommenden Jahre sind die Orte für die Jahrestreffen bereits festgelegt: 2019 Tullins (Frankreich), 2020 Tirschenreuth (Deutschland), 2021 Skofja Loka (Slowenien), 2022 Esparreguera (Spanien)

Jede Passion hat ihren eigenen Stil, ihre Eigenart, die oft mit der Tradition zusammenhängt, ihren eigenen Rahmen, ihren eigenen Reiz. Nancy (Frankreich) z.B. baut seine Bühne in den städtischen Messehallen auf, Verges (Spanien) spielt seit dem 15. Jahrhundert vor dem Stadtmuseum, Tegelen (Niederlande), Budaörs (Ungarn) und andere Gruppen spielen auf einer Freilichtbühne, St. Margarethen (Österreich) in einem Steinbruch, Tullins und andere Orte in der Kirche, Mariekerke (Belgien) auf dem Kirchplatz, Ménilmontant, Auersmacher und viele andere auf einer kleinen Saalbühne, Erl (Österreich), die Gruppen aus Spanien und viele andere Spielgemeinschaften spielen in einem eigenen, großen Passionsspielhaus. Viele Gruppen verbinden die Darstellung der Passion mit Prozessionen.

Jeder Regisseur wählt seinen Stil und den Rahmen, in dem er die besten Gestaltungsmöglichkeiten hat. Die Aufführungen erfolgen oft mit aber meistens ohne Unterstützung der örtlichen Kommunen.

»Die Verkündigung der Botschaft Gottes kann in den verschiedensten Formen erfolgen. Für meine Begriffe ist das Theater hierzu hervorragend geeignet.« (Schwester Emmanuelle)

Franz Miehle

ZGODOVINA EUROPASSIONA

Enaka vera, enak ideal ...

Uprizoritev pasijona ima v Evropi dolgo tradicijo. Trenutno se v mnogih evropskih krajih izvajajo pasijonske igre, ki jim na veliki teden sledijo uprizoritve in procesije pasijonov.

Že dolgo se na nacionalni ravni med posameznimi kraji pletejo prijateljske vezi. Ideja o združitvi skupin iz Zahodne in Vzhodne Evrope, ki uprizarjajo pasijonske igre, v eno skupnost je stara že skoraj 30 let in je povod za ustanovitev Europassiona. Za neutrudnega borca te ideje velja Maurice Clos iz Pariza – Menilmontant, ki je leta 2009, star 98 let, umrl v Parizu. Maja 1982 je v mestu ESPARREGUERA (Španija) potekalo srečanje francoskih (Loudéac, Nancy, Masevaux) in španskih krajev (Ulldecona, Olesa de Montserrat, Esparreguera), kjer uprizarjajo pasijonske igre. Ideja o srečanju je nastala v samostanu Montserrat, kjer so pričeli tudi z idejo o krovni organizaciji krajev, v katerih uprizarjajo pasijonske igre iz različnih držav.

Leta 1984 je na uradno srečanje v LOUDÉAC (Francija) prispelo 10 delegacij. Prvič je bila zasnovana listina krovne organizacije krajev, kjer uprizarjajo pasijonske igre, imenovana EUROPASSION.

Leta 1989 se je ob 75. obletnici obstoja skupine pasijonskih iger Loudéac na delovnem sestanku v kraju LOUDÉAC zbralo 16 delegacij, predvsem francoskih in španskih skupin. Kraji, v katerih uprizarjajo pasijonske igre, so okrepili željo, da se ohranjata svojevrstnost in izvirnost posameznih skupin in da se medsebojno spoštovanje ne okrne zaradi raznolikosti.

Skupine, ki uprizarjajo pasijonske igre, so si izmenjale predloge za reklame, fotografije ali video posnetke. Izrazile so tudi željo po skupni reviji. Nastala je LEVATE, revija Europassiona. Cilj Europassiona naj ne bi bil poenoten model upodobitev pasijonskih iger, bogastvo Europassiona naj bi bila raznolikost.

Leta 1990 so bile na srečanje v francoski MASEVAUX povabljene tudi nemške skupine. Izražena je bila želja po skupnem logotipu. Tajništvo je bilo začasno za-

upano Loudéacu, kraju pasijonskih iger. Istega leta je potekalo tudi mednarodno srečanje v nemškem kraju ÖTIGHEIM, ki so se ga udeležile tudi skupine iz Avstrije. Leta 1991 se je v kraju ST. MARGARETHEN (Avstrija) srečalo 13 skupin iz šestih držav.

Leta 1992 se je vabilu na srečanje v PARIS – MENILMONTANT (Francija) odzvalo 26 skupin. Prvič so prišle skupine iz Vzhodne Evrope (Poljska, Madžarska, Češka, Romunija). Slednje so želele po padcu komunizma zopet oživeti svojo staro tradicijo pasijonskih iger. Na srečanju so jim izkazali moralno in finančno podporo.

Leta 1993 so v nemškem kraju SÖMMERSDORF na prijateljskem srečanju sprejeli 27 delegacij iz 12 evropskih držav. Leta 1994 se je v španskem mestu CERVERA zbralo 18 delegacij. V francoskem kraju NANCY so zastopniki iz različnih držav pripravili temelje za vseevropsko združenje pasijonskih iger.

Leta 1995 je na srečanju v belgijskem kraju LIGNY 27 delegacij iz 12 držav uradno ustanovilo EUROPASSION kot združenje evropskih krajev, kjer uprizarjajo pasijonske igre. Izdelali so statut in o njem poglobljeno razpravljali. Josef Lang iz Auersmacherja (Nemčija) je bil soglasno izvoljen za glavnega sekretarja, Ligny je postal sedež Europassiona. Leta 1996 je 34 delegacij iz 12 držav v ST. MARGARETHENU (Avstrija) sprejelo statut Europassiona. Cilji združenja pasijonov EUROPASSION so:

- oznanjanje sporočila Kristusa z uprizoritvijo pasijona,
- kulturno in medsebojno povezovanje skupnosti pasijonskih iger,
- izmenjava izkušenj med posameznimi skupinami in pogovori o osnovnih vprašanih interpretacije pasijonov, ne da bi se pri tem okrnili raznolikost različnih skupin,
- vzpodbujanje vseh vrst verskih gledališč ali sakralnih uprizoritev, med katerimi je najpomembnejši Kristusov pasijon,
- organizacija prijateljskih in solidarnih povezav med posameznimi skupinami,
- vsaka skupina ima pri skupnih sejah svoj glas – neglede na število zastopnikov, uprizoritev in število gledalcev.
- Leta 1997 je v TEGELEN (Nizozemska) prišlo 23 delegacij.
- Leta 1998 je letno srečanje potekalo v kraju MENDRISIO (Švica). Idejo o predstavitvi Europassiona najdemo tudi na internetu.
- Leta 1999 je na evropsko srečanje v THIERSEE (Avstrija) prišlo 35 skupin, 43 delegacij je bilo leta 2000 v OBERAMMERGAU (Nemčija).
- Leta 2001 je na prvo srečanje Europassiona Vzhodne Evrope v kraj MARGYARPOLANY (Madžarska) prišlo 32 skupin. Spletna stran Europassion je bila uradno dostopna.

Organizirana so bila letna srečanja:

- 2002 – MONTEFOSCOLI (Italija); 27 delegacij
- 2003 – SEZZE (Italija)
- 2004 – NANCY (Francija); 26 delegacij
- 2005 – PULA (Hrvaška); 26 delegacij
- 2006 – LOBZENICA (Poljska); 25 delegacij
- 2007 – WINTRICH (Nemčija); 36 delegacij
- Ob 25. obletnici obstoja EUROPASSIONA je srečanje potekalo v kraju ESPARREGUERA (Španija).
- 2008 – Salmünster (Nemčija)
- 2009 – Neumarkt i.d. Oberpfalz (Nemčija)
- 2010 – Ferreira do Zezere (Portugalska)
- 2011 – Cantiano (Italija)
- 2012 – Schönberg (Belgija)
- 2013 – Erl (Avstrija)
- 2014 – Loudeac (Francija)
- 2015 – Sordevolo (Italija)
- 2016 – Cieszyn (Poljska)
- 2017 – Kecskemét (Madžarska)
- 2018 – Budaörs (Madžarska)

Za prihajajoča leta so kraji srečanj že določeni: 2019 – Tullins (Francija), 2020 – Tirschenreuth (Nemčija), 2021 – Škofja Loka (Slovenija), 2022 – Esparreguera (Španija).

Vsak pasijon ima svoj stil, posebnost, ki je pogosto del tradicije lastnega prostora in mu daje poseben čar. Nancy (Francija) npr. svoje odre pripravi v sejmskih dvoranh, Vergas (Španija) igra od 15. stoletja pred mestnim muzejem, Tegelen (Nizozemska), Budaörs (Madžarska) in ostale skupine igrajo na odrih na prostem, St. Margarethen (Avstrija) ima predstave v kamnolomu, Tullins in ostali kraji v cerkvi, Mariekerke (Belgija) na cerkvenem trgu, Ménilmontant, Auersmacher in mnogi ostali kraji uprizarjajo igre na majhnih odrih v dvoranh, Erl (Avstrija), skupine iz Španije in veliko ostalih skupnosti igrajo v lastnih, velikih pasijonskih gledališčih. Veliko skupin povezuje upodobitev pasijona s procesijami. Vsak režiser izbere svoj stil v tistih okvirih, znotraj katerih ima najboljše možnosti za predstavitev. Uprizoritve največkrat izvedejo brez finančne podpore krajevnih občin.

»Razglasitev božjega sporočila lahko poteka v različnih oblikah. Po mojem mnenju je gledališče za to najbolj primerno.« (Sestra Emmanuella)

Aleksander Igličar

33. SKUPŠČINA ZDRUŽENJA EUROPASSION V KECSKEMÉTU NA MADŽARSKEM

V madžarskem pasijonskem mestu Kecskemét je bila od 8. do 11. junija 2017 33. redna letna skupščina združenja evropskih pasijonskih mest Europassion, katerega članica je od leta 2008 tudi Škofja Loka. Skupščine se je udeležilo 34 delegacij iz 14 evropskih držav. Škofjo Loko je zastopal Jože Štukl¹, mag., stalni predstavnik Občine Škofja Loka pri Europassionu. Osrednja pozornost srečanja je bila namenjena 500-letnici evropske reformacije.

Mesto Kecskemét ima okrog 110.000 prebivalcev in je osmo največje madžarsko mesto, ki leži 80 km južno od glavnega mesta Budimpešte. Udeleženci skupščine so si ogledali Pasijon Jezusa Kristusa, ki so ga v okviru gledališča Katona

¹ Jože Štukl, mag., zaradi prezasedenosti ni utegnil napisati poročila, zato je vsebina prispevka povzeta iz gradiva, ki sta ga prijazno poslala Josef Lang in Franz Miehl.